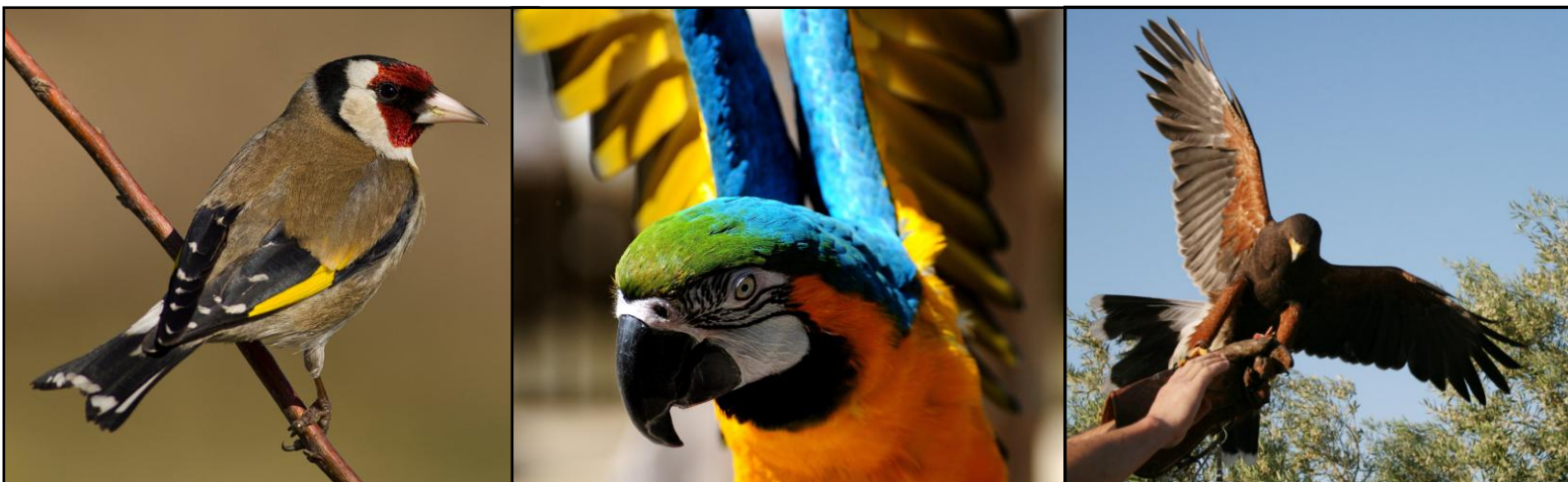

ASPECTES LEGALS SOBRE LA TINENÇA D'AUS SALVATGES

Ètica, legislació i Gestió empresarial

Curs 2014-2015

Bernat Martínez, Anna Moya, Mireia Pascual i Patricia Romero

Índex

Sumari	2
Introducció.....	3
Espècies exòtiques.....	4
Fringíl·lids.....	9
Aus per la falconeria	14
Conclusions	16
Annexes	17
Bibliografia.....	20

Sumari

Avui dia podem observar com els aficionats als animals i propietaris d'animals domèstic mostren un interès creixent pels animals de clínica d'exòtics. Concretament amb les aus, la cada vegada més evident tinença d'aquestes espècies ens ha fet preguntar-nos sobre la regulació de la tinença tant d'aus exòtiques com no exòtiques que també estan contemplades per la llei, com són aus de cant (fringíl·lids) i aus de falconeria.

El nostre treball recopila els aspectes legals a tenir en compte per a la tinença d'aquests tres grups d'aus, ja sigui en termes de permisos com per la identificació dels individus, i esmenta quines serien les respectives sancions per no respectar les regulacions legals. Farem especial menció al conveni de CITES (Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies Amenaçades de Fauna i Flora Silvestres) ja que moltes de les espècies de les que parlem en els tres grups del nostre treball estan contemplades per aquest tractat.

En el present document inclourem una entrevista feta igual per a diferents persones amb diferent grau de coneixement sobre aus, per tal de conèixer la informació que rep la població. També inclourem unes preguntes fetes de manera específica a veterinaris i investigadors que treballen en aquest camp de les aus salvatges per saber com actuen enfront situacions legals d'aquestes espècies.

La redacció del treball ha estat portada a terme pels alumnes que indica a la portada i a sota signants.

Bernat Martínez
43560417G

Anna Moya
47184115Y

Mireia Pascual
46994919P

Patricia Romero
77116842G

Introducció

L'objectiu d'aquest treball és recollir quins aspectes legals engloba l'obtenció, el comerç i la tinença d'aus salvatges a Catalunya per a possessió personal (excloent nuclis zoològics).

Per tal d'enfocar d'una forma més entenedora la legislació de les aus salvatges, es diferencia entre aus autòctones, com són els fringíl·lids i aus de falconeria, i aus no autòctones, com són les aus exòtiques de companyia.

Així doncs, si ens referim a **espècies exòtiques**, hem de tenir en compte que el CITES és un conveni que es va crear amb l'objectiu de regular la conservació d'aquestes aus. Els països que formen part del CITES adapten aquest conveni mitjançant els reglaments necessaris. A nivell europeu l'aplicació d'aquest conveni és el Reglament (CE) nº 338/97 relatiu a la protecció d'espècies de fauna i flora silvestres mitjançant el control del comerç. En el cas d'Espanya, el reglament que s'encarrega de regular i controlar aquestes espècies exòtiques és el RD 630/2013 que regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores i la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. A més a més, també s'han desenvolupat altres reglaments, directives i reials decrets que regulen la possessió, transport, comerç, conservació i identificació d'aquestes espècies.

En quant als **fringíl·lids**, el marc normatiu que els engloba a Catalunya es recull en el Decret legislatiu 2/2008 que recull les normes generals per a la protecció i el benestar dels animals. És d'especial importància el Decret 2/2011 ja que modifica el decret anterior i inclou un règim provisional de captura i possessió d'aquests ocells per la captivitat. Aquest decret consta de dos articles, el segon dels quals, va ser modificat pel Decret 139/2014 que engloba les autoritzacions necessàries per la captura en viu i tinença d'ocells fringíl·lids.

Per últim, les **aus de falconeria** també queden reflectides des en el Decret legislatiu 2/2008, ja que es una normativa general de protecció animal on en alguns articles de la citada llei queden recollits tots els animals. No obstant, hi ha una normativa autonòmica específica que regula la falconeria a Catalunya i per tant és molt més específica, l'Ordre de 3/ 1990 per la qual es regula la pràctica de la falconeria.

Resumint podem dir que la tinença, captura i comercialització d'exemplars d'aus autòctones, concretament fringíl·lids i aus rapinyaires, està sotmesa a la legislació de l'àmbit nacional i autonòmic citada, mentre que per la comercialització dels tres grups anomenats, cal tenir en compte l'establert al conveni CITES, que a més és molt més important en el grup d'espècies exòtiques.

Espècies exòtiques

La **Convenció de Washington del 1973** és un document en el que van participar per elaborar-lo 21 països, que proposa unes normes generals que busca preservar la conservació de les espècies amenaçades de fauna i flora silvestres mitjançant el control del seu comerç.

Aquest text va ser el punt de partida que va originar tot un seguit de reglaments i prohibicions per a les captures i la protecció dels medis naturals. Es va ratificar al 1975 per EEUU i després per tots els països i s'han adherit 180 països, l'adhesió d'Espanya es va donar el 16 de maig del 1986. El conveni s'encarrega d'establir una xarxa mundial de controls del comerç internacional d'espècies silvestres amenaçades i dels seus productes usant permisos oficials pel comerç d'aquestes. Aquests permisos s'exigeixen per animals, plantes (vius o morts), les seves parts, derivats o productes que els continguin. L'objectiu principal és assegurar que el comerç internacional sigui sostenible i no posi en perill la supervivència de les espècies protegides.

Dos òrgans que s'encarreguen del funcionament del conveni:

- Conferència de les parts: òrgan superior del conveni. Reuneix tots els estats contractants del conveni com a mínim un cop cada 2-3 anys. També poden reunir-se extraordinàriament a sol·licitud d'un terç de les parts.
- Secretaria del conveni CITES (*Convention of International Trade with Endangered Species*): administrada per les nacions Unides, té la seva seu a Ginebra i està finançada per les aportacions de les Parts. La secretaria actua com agent d'enllaç per intercanvis d'informació entre els diversos estats i altres autoritats.

El conveni estableix la necessitat d'obtenir permisos d'exportació en el país d'origen i d'importació en el de destí abans de portar a terme l'intercanvi. També contempla l'emissió de certificats per les excepcions que puguin haver. A més, el conveni permet la possibilitat d'aplicar legislacions nacionals més estrictes com és el cas aplicat per la UE.

Així doncs, l'objectiu principal de CITES és contribuir a garantir el comerç internacionals d'animals i plantes silvestres per tal que sigui legal, sostenible i traçable. El sistema de permisos i certificats establert permet que tota mercaderia es trobi documentada i se'n conegui l'origen, destí i motiu pel qual es comercialitza.

El conveni protegeix més de 33000 espècies que estan recollides en tres apèndix. D'aquestes espècies 28000 són plantes (85%) i 5000 són animals (15%). El 97% de les espècies que estan incloses són del apèndix II. Segons els apèndixs es realitzen diferents controls i hi ha diferents

normatives a aplicar (I més sever a III menys). Aquests apèndixs incloïen la necessitat d'una documentació reglamentària d'aquests animals, com una mena de document d'identitat de l'animal que l'ha d'acompanyar en cas de desplaçament.

Apèndix I: inclou espècies d'animal i plantes en perill d'extinció. El comerç d'aquestes està prohibit i només es permet sota circumstàncies excepcionals (investigació científica). En aquest cas pot autoritzar-se el comerç concedint un permís d'exportació i un permís d'importació.

Apèndix II: inclou les espècies que no es troben en perill d'extinció però que podrien estar-ho a no ser que es controli el seu comerç. Inclou espècies d'aparença similar a altres

incloses en els apèndixs CITES amb la finalitat de garantir un millor control de les protegides. El comerç d'animals i plantes està permès si es compleixen certs requisits. Es necessita un permís d'exportació o un certificat de reexportació.

Apèndix III: inclou les espècies regulades dins del territori d'un país Part el qual necessita al cooperació d'altres països per impedir o restringir la seva explotació. Es necessita un permís d'exportació CITES quan l'espècie és originària del país que ha sol·licitat la inclusió d'aquesta espècie a l'apèndix III, o un certificat d'origen expedat per l'autoritat administrativa CITES pel país exportador, o reexportador, en els altres casos.

Si es troben a l'**apèndix I** han de tenir un permís d'exportació. Aquest permís només es dona si:

- Una autoritat científica de l'Estat d'exportació ha manifestat que aquesta exportació no perjudica la supervivència de l'espècie
- Una autoritat administrativa de l'Estat d'exportació ha verificat que l'espècie no va ser obtinguda contra la legislació vigent de l'estat.
- Una autoritat administrativa de l'Estat d'exportació ha verificat que l'espècie serà transportada de manera que el risc de patir un deteriori de la seva salut sigui mínim.
- Una autoritat administrativa de l'Estat d'exportació hagi verificat que el permís d'importació ha sigut donat.

Si parlem d'espècies a l'**apèndix II**:

- L'autoritat científica de l'Estat d'importació ha d'assegurar que els objectius d'aquesta no perjudiquen la supervivència de l'espècie.
- L'autoritat científica de l'Estat d'importació ha verificat que qui es queda l'espècie la cuidarà adequadament.
- L'autoritat administrativa de l'Estat d'importació ha verificat que l'espècie no serà usada amb finalitats comercials exclusivament.

Si parlem de reexportacions, el certificat només es dona si:

- L'autoritat administrativa de l'Estat de reexportació ha verificat que l'espècie va ser importada correctament.
- L'autoritat administrativa de l'Estat de reexportació ha verificat que l'espècie serà tractada i transportada de manera adequada.
- L'autoritat administrativa de l'Estat de reexportació ha verificat que el permís d'importació ha sigut concedit.

El text de la Convenció CITES es va canviar en dues ocasions: emenda de Bonn (1979) i emenda de Gaborone (1983).

1. **Conveni de Bonn:** al 1979, a la primera reunió extraordinària de la Conferència de les Parts (Bonn, Alemanya), es va emmenar el paràgraf 3 a) del Article XI per tal que la Conferència pogués adoptar disposicions financeres. Aquest conveni va entrar en vigor el 13/04/1987. Tracta sobre la protecció de les espècies migratòries.
2. **Conveni de Gaborone:** el 30/04/1983 la Conferència de les Parts, en una reunió extraordinària celebrada a Gaborone (Botswana), va adoptar un conveni a l'article XXI de la Convenció que va suposar l'addició de 5 paràgrafs (del 2 al 6). Aquest conveni dona l'oportunitat que les organitzacions de integració econòmica regional, com és el cas de la UE, s'adhereixin a la Convenció.

Un altre conveni important en quant a l'àmbit de conservació de la fauna a la UE, és el **Conveni de Berna** del 1979. Aquest conveni estableix les mesures mínimes de conservació de la fauna, és una normal general i el seu objectiu és harmonitzar les polítiques de conservació de la natura. Estableix una llista d'espècies protegides d'Europa tot i que cada país pot modificar-la, ja que no totes les espècies estan en perill de la mateixa manera en els països.

En l'àmbit de la UE, la **Directiva 2009/147/CE**, del Parlament Europeu i del Consell (30/11/2009) relativa a la conservació d'aus silvestres, estableix al seu article 11 que els Estats Membres vetllaran per evitar l'eventual introducció d'espècies d'aus que no visquin normalment en estat salvatge en territori europeu, i que perjudiquin a la fauna i flora locals. La Directiva **92/43/CEE** del Consell (21/5/1992) relativa a la conservació d'hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, estableix a l'article 22 que els Estats Membres garantiran que la introducció intencionada a la natura d'una espècie no autòctona del territori es reguli per a que no afecti a la fauna i flora autòctones, i si ho consideren necessari es prohibirà la introducció.

Per la seva part, el reglament **(CE) nº 338/97** del Consell (9/12/1996) relatiu a la protecció d'espècies de fauna i flora silvestres mitjançant el control del comerç que regula l'aplicació de l'anomenat conveni **CITES** en territori de la UE, el qual permet la inclusió en els seus annexos d'espècies la introducció de les quals en el medi ambient natural de la UE constitueix una amenaça ecològica per a les espècies autòctones. Aquesta aplicació es regula amb reglaments actualitzats periòdicament.

Dins la UE, les llistes es descriuen com a annexos A, B, C i D en comptes de I, II i III, permetent controls més estrictes dins Europa, tot tenint el CITES com a base, per tenir un nivell més alt de supervisió:

Annex A: inclou totes les espècies incloses a l'apèndix I del Conveni CITES, algunes espècies de l'apèndix II del CITES, algunes espècies de l'apèndix III del CITES i algunes espècies que no estan al CITES (espècies autòctones dels Estats membres).

Annex B: inclou les espècies de l'apèndix II del CITES, algunes del III i algunes no CITES.

Annex C: inclou la resta d'espècies de l'apèndix III del CITES no incloses als annexos A i B, excepte algunes del III que certs Estats membres de la UE han fet reserva.

Annex D: no té equivalents als apèndixs del conveni, inclou espècies que es vol controlar el nivell d'importació a la UE.

Per tal de concedir un Certificat CITES UE per a un animal viu vertebrat inclòs en l'annex A, la legislació comunitària exigeix que l'individu hagi estat marcat conforme a les disposicions de l'Article 66 del Reglament (CE) 865/2006. Per norma general, les aus es marcaran amb **anella tancada sense soldadura** i marcada de manera única. Per aquests individus, que han estat marcats de forma permanent, el document CITES emès serà específic d'espècimen i que permet múltiples transaccions dins la UE sense necessitat de substituir el document amb cada canvi de titular. Tampoc tindrà límit de validesa, a no ser que canviïn les circumstàncies.

Si l'Autoritat CITES demostra que les característiques físiques no permeten una aplicació segura del marcat adequat, es pot expedir un certificat específic de transacció al qual s'apliquen unes condicions especials.

Les funcions que corresponen a l'Autoritat administrativa CITES es duen a terme pels Serveis Centrals i la seva xarxa perifèrica, en concret a través dels Serveis d'Inspecció SOIVRE. En el cas

de les espècies de l'annex A del Reglament (CE) 338/97, és obligatori el registre davant un d'aquests serveis d'inspecció SOIVRE, dependents de les direccions provincials o territorials del comerç per a tenir un control òptim i emetre els certificats CITES. Pel que fa als de l'annex B, no cal, tot i que no eximeix d'haver de demostrar sempre l'origen dels parentals i les cries pel que fa a CITES, és a dir que es recomana per facilitar el control i la justificació de transaccions comercials. En les espècies dels Annexes C o D, no és obligatori.

El Certificat de Propietat Privada CITES permet a un particular viatjar durant tres anys consecutius amb la mascota CITES sense tenir permisos especials cada cop que entri o surti de la UE. És vàlid per animals de l'A, del B o el C, legalment adquirits i la possessió dels quals tingui finalitat personal, mai comercial. Cada exemplar haurà d'estar marcat permanentment i el titular del certificat haurà de viatjar amb la mascota, que també haurà de complir requisits sanitaris i legals.

Segons el BOE del 3 d'Agost de 2013, el **Reial Decret 630/2013 del 2 d'agost** regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores. Entenem que les espècies exòtiques invasores són una de les principals causes de pèrdua de la biodiversitat del món i la introducció d'aquestes espècies també pot perjudicar l'economia, sobretot pel que fa a la producció agrícola, ramadera i forestal. Degut a aquesta preocupació, reconeguda pel Conveni de les Nacions Unides sobre la Diversitat Biològica, es va establir en l'article 8.h que anunciava que cada part contractant impediria que s'introdueixin, controlaria o eradicaria les espècies exòtiques que amenacin els ecosistemes, hàbitats o espècies.

Aquest Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores va ser el present anteriorment en l'article 61.1 de la Llei **42/2007** del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, i on s'inclouen totes les espècies i subespècies que constitueixen o poden arribar a constituir una amenaça greu per a les espècies autòctones. Revisada la política de control d'espècies exòtiques invasores, es va promulgar un nou text que evitava els efectes no desitjables que produïa el real decret, especialment respecte al mecanisme d'aplicació de l'article 61.4 de la Llei 42/2007 pel llistat d'espècies potencialment invasores de l'annex 2. En aquest nou Catàleg es suprimeix el "Llistat" d'Espècies Exòtiques Invasores, que era un preàmbul a l'hora d'incloure una espècie dins el catàleg, i es substitueix el llistat per una relació indicativa en les que s'inclouen les espècies per a les que, per les seves circumstàncies, és aconsellable mantenir un major nivell de control i vigilància (i més endavant, incloure-les al catàleg si és necessari). Aquesta relació indicativa és competència de l'Administració General i de les Comunitats Autònomes, sol·lucionant d'aquesta manera la controvèrsia sobre l'àmbit d'aplicació. Per tal d'assegurar que no es produïa cap efecte invasiu de les competències o limitatiu dels drets, el real decret 630/2013 declara retroactivitat. A més, s'indulten algunes espècies en funció de la seva utilitat econòmica, lúdica o alimentària.

El RD 630/2013 estableix les característiques, continguts, criteris i procediments d'inclusió o exclusió d'espècies en el catàleg, les mesures per prevenir la introducció d'espècies exòtiques invasores i pel seu control i possible eradicació, i les característiques i contingut d'estratègies de gestió, control i possible eradicació de les mateixes.

A la **disposició transitòria quarta** s'estableix que els exemplars d'espècies animals incloses al catàleg, ja sigui en possessió, adquirits com a animals de companyia o ubicats en parcs zoològics que estiguin perfectament autoritzats conforme al que s'estableix a la Llei 31/2003, es podran mantenir amb els propietaris però s'haurà d'informar en un termini màxim d'un any sobre la possessió a les autoritats competents de les comunitats autònomes.

Les autoritats establiran l'obligatorietat de **l'esterilització** dels exemplars i els sistemes apropiats **d'identificació** o marcatge. Així mateix, sol·licitaran la firma d'una declaració responsable pel propietari que s'ajustarà a la definició inclosa a l'article 71.bis de la Llei 30/1992. Els propietaris han d'informar immediatament sobre l'alliberació accidental d'aquests exemplars i no podran comercialitzar, reproduir ni cedir els exemplars. Com a alternativa, les autoritats competents facilitaran, si es sol·licita, una entrega voluntària dels animals referits, que es podrà realitzar en primera instància i de forma temporal mentre són recollits per les autoritats competents, en punts de venda d'animals de companyia o domèstics i nuclis zoològics legalment constituïts. Aquells propietaris o parcs zoològics que complint el RD 1628/2011, haguessin informat sobre la possessió d'animals de companyia, de companyia exòtics o domèstics no necessitaran tornar a informar.

A nivell nacional, des de 1995 la introducció o alliberació no autoritzada d'espècies al·lòctones perjudicials per a l'equilibri biològic és un delictes contra el medi ambient a la Llei orgànica 10/1995 del Codi Penal.

La inclusió d'una espècie al catàleg, d'acord amb l'article 61.3 de la Llei 42/2007, comporta la prohibició genèrica de la possessió, transport, trànsit i comerç d'exemplars vius o morts, de les seves restes incloent el comerç exterior. La prohibició es limita a l'àmbit d'aplicació especificat per a cada espècie. Pot quedar sense efecte la prohibició amb prèvia autorització administrativa de l'autoritat competent, ja sigui des de l'Estat o des de la comunitat autònoma. Aquells exemplars extrets de la natura per a qualsevol procediment no en podran ser retornats, però la prohibició pot quedar sense efecte en termes d'investigació, salut o seguretat de les persones, prèviament autoritzat per les autoritats competents.

Dins dels texts legals de la Generalitat de Catalunya, a la Llei 2/2011 de la Protecció d'Animals, sobre la fauna no autòctona, declara que es prohibeix la caça, captura intencionada, tinença, venda o exhibició pública d'espècies, ous o cries d'aquelles espècies declarades altament protegides o en perill d'extinció pels tractats i convenis vigents a l'Estat Espanyol. Únicament se'n pot permetre la tinença i l'exhibició pública si es tracta d'intercanvis no comercials entre institucions zoològiques o científiques legalitzades. Els venedors o posseïdors d'animals pertanyents a espècies de comerç permès per damunt dels tractats, així com els posseïdors d'espècies altament protegides o en perill d'extinció, si es vol realitzar un intercanvi no comercial han de posseir per a cada animal o partida d'animals, especificant el nombre en el segon cas, un **certificat sanitari d'origen**, la **licència d'importació i d'exportació**, **l'autorització zoosanitària d'entrada**, el **certificat de reconeixement sanitari a la duana** o certificació de **quarantena**. En el cas d'animals de fauna no autòctona provinents d'instal·lacions de cria en captivitat amb finalitats comercials i degudament legalitzades, requereixen la possessió individual d'un **certificat acreditatiu de l'origen**, a més de la documentació especificada anteriorment. En cas de no posseir la documentació, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Medi Ambient té facultat per a comissar-lo de forma temporal durant la quarantena. Un cop passada la quarantena el propietari pot recuperar l'animal amb pagament de les despeses originades o si no es compleixen les condicions pot ser retornat al país d'origen o cedit a institucions de caire científic.

Pel que fa als establiments que comercialitzen amb animals de companyia exòtics (incloent aus), han de complir que el venedor conegui el nom científic de cada espècie comercialitzada i la legislació aplicable, així com informar als compradors de la prohibició d'alliberació dels exemplars d'espècies no autòctones. A la factura, a més, s'ha d'incloure el número de CITES o el determinat en la normativa europea, de cada individu.

Fringíl·lids

Aquesta família d'ocells passeriformes adquireix notòria importància a Catalunya, degut a la tradició encara existent, per part de societats ocellaires, de captura d'aquests animals del medi natural per al seu ensinistrament per al cant.

El marc normatiu actualment aplicable a la captura d'ocells salvatges es recull a les normatives internacionals, comunitàries, estatals i autonòmiques següents:

- **Normativa comunitària:** Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de Novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres. Aquesta directiva estableix que els estats membres de la Unió Europea han d'adoptar mesures que garanteixin la conservació i regular l'explotació d'aus salvatges del territori europeu, amb la finalitat de poder mantenir o bé adaptar la població als seus nivells satisfactoris. A mode de resum, els punts principals que aquesta directiva recull i exigeix als estats membres l'adopció de mesures per a tal de complir-los són:

- **Protecció dels hàbitats:** els estats han de preservar, mantenir o restablir els biotips i els hàbitats de les aus designant zones de protecció, mantenint i ordenant els hàbitats d'acord a imperatius ecològics i restablint els biotips destruïts i creant nous.
- **Crear zones de protecció especials:** per a les espècies d'aus amenaçades i aus migratòries (recollides a l'annex I de la directiva), creant unes condicions favorables per a la supervivència i reproducció de les espècies presents en les zones de protecció especial.
- **Protecció d'aus silvestres: que prohibeix en particular**
 - Destrucció o captura intencionada d'aus silvestres
 - Destrucció o deteriorament de nius
 - Recollida d'ous o la seva retenció (fins i tot els buits);
 - Pràctiques que pertorbin de forma intencionada les aus i que comprometin la conservació de les espècies
 - Comerç i retenció d'espècies vives o mortes, la caça o captura de les quals no sigui permesa (aplicable a qualsevol part o producte d'aquestes aus).

En aquest punt relatiu a la protecció d'aus silvestres, la directiva permet que els estats membres sota determinades condicions puguin introduir excepcions, sempre i quan aquestes siguin compatibles amb l'objectiu de la conservació de les espècies.

- **Caça:** només es permetrà la caça d'aquelles espècies les quals la seva població, distribució i taxa de reproducció ho permetin, sempre respectant uns principis:
 - El nombre d'exemplars subjectes de caça no han de ser un perill per al manteniment de la població a nivells satisfactoris;
 - Les espècies no es caçaran durant períodes de reproducció o de cria;
 - No es caçaran aus migratòries en el seu viatge de retorn al seu lloc de reproducció
 - Queda prohibit qualsevol mètode de mort o captura massiva i no selectiva (recollits a l'annex IV de la directiva).

En l'annex II de la directiva es recull la llista de les espècies autoritzades per la caça (dividides segons espècies que es poden caçar en tota la regió de la UE o bé espècies que tan sols es poden caçar en alguns països).

- Normativa estatal: Llei 42/2007, del 23 de desembre, del patrimoni natural i la biodiversitat. En aquesta llei recull en el capítol IV, article 62, les espècies objectes a caça i a pesca així com les condicions en les quals s'hauran d'efectuar i les prohibicions i limitacions d'aquestes activitats. Deixa a disposició de cada comunitat autònoma determinar els terrenys així com les dates hàbils en les quals es podrà realitzar la caça de cada espècie (també determinades per cada comunitat autònoma).
- Normativa autonòmica: Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'Abril, que aprova el text refós de la Llei de protecció dels animals. Aquesta Llei estableix les normes generals per a la protecció i el benestar dels animals que es troben de manera permanent o temporal a Catalunya. En aquest cas, és d'especial interès el **DECRET LLEI 2/2011**, de 15 de novembre, pel qual es modifica el text refós de la Llei de protecció dels animals aprovat pel Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, i s'estableix un règim provisional de captura en viu i possessió d'ocells fringíl·lids per a la cria en captivitat, adreçada a l'activitat tradicional de cant durant l'any 2011. Aquest decret llei consta de dos articles:

Article 1: Modificació del Text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril:

- En primer lloc, es modifica l'article 9.2 que permet l'ús del vesc per a la captura de petites quantitats d'ocells, ja que aquest mètode qüestiona la normativa estatal i comunitària, de tal forma que ha d'ésser suprimida i s'ha d'incloure en el seu lloc els mètodes de captura previstos per la normativa comunitària i la legislació bàsica estatal. Així doncs, l'apartat 2 de l'article 9, passa a tenir la següent redacció:

“Pel que fa als ocells, els mètodes de captura són els previstos a la normativa comunitària i legislació bàsica estatal. Pel que fa als rosegadors, excepcionalment, es poden utilitzar substàncies enganxoses per al control de plagues si per qüestions sanitàries, de seguretat o d'urgència es justifica la necessitat i sempre que aquesta activitat no pugui afectar cap espècie protegida ni el medi natural. Aquesta activitat només pot ser duta a terme per personal professional, en llocs tancats i adoptant les mesures adequades per evitar al màxim el patiment de l'animal.”

- La segona modificació es realitza en l'article 34.3 que prohibeix la captura i tinença de femelles de les quatre espècies d'ocells fringíl·lids que poden ser objecte de captura. Aquesta prohibició impedeix a Catalunya la implantació i regulació de la pràctica de cria en captivitat d'aquestes quatre espècies com a solució per a mantenir l'activitat tradicional de cant, d'acord amb les indicacions de la Comissió Europea. D'aquesta manera l'article passa a tenir la següent redacció:

“3. D'acord amb el que s'estableixi per reglament, es pot autoritzar la captura en viu, la cria en captivitat, la possessió i l'exhibició pública d'exemplars de pinsà comú (Fringilla coelebs), cadenera (Carduelis carduelis), verdum (Carduelis chloris) i passerell (Carduelis cannabina) per a activitats tradicionals relacionades amb el cant, sempre que no comportin un detriment per a les poblacions d'aquestes espècies.”

- La tercera i última modificació sobre el Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'Abril, és la supressió de les quatre espècies de fringíl·lids exposades a l'article 34.3, de l'annex de la Llei.

Article 2: Règim de captures d'ocells fringíl·lids que s'autoritza excepcionalment per a l'any 2011.

Aquest segon article però, a diferència del primer, és només aplicable durant l'any 2011, així doncs, es el **Decret 139/2014**, de 14 d'octubre, el qual estableix el règim temporal per al període 2014-2018 de les autoritzacions excepcionals per a la captura en viu i tinença d'ocells fringíl·lids per a la cria en captivitat adreçada a l'activitat tradicional de concursos de cant.

Les espècies d'ocells fringíl·lids afectades per aquesta regulació són: el verdu (*Carduelis chloris*), la cadenera (*Carduelis carduelis*), el passerell comú (*Carduelis cannabina*) i el pinsà comú (*Fringilla coelebs*), que son les espècies utilitzades en la realització de concursos oficials de cant d'ocells fringíl·lids.

Article 3: Àmbit territorial. La captura en viu d'exemplars d'ocells fringíl·lids degudament autoritzada es pot dur a terme en tot el territori de Catalunya, excepte en els parcs i jardins públics urbans, espais naturals de protecció especial, a les reserves nacionals de caça, i a les zones de caça controlada.

Article 4: Determinació del nombre màxim de captures. La direcció general competent en matèria de medi natural ha de fixar anualment mitjançant resolució el nombre màxim d'ocells, segregats per espècie i sexe, que podran ser capturats a Catalunya, d'acord amb el nombre màxim de captures establert per la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat. La resolució anual serà objecte de publicació al DOGC.

Article 5: Requisits per a l'otorgament de les autoritzacions excepcionals. En resum diu que les persones sol·licitants han de ser membres d'una societat ocellaire federada que participi en concursos oficials de cant i no han d'estar inhabilitades per l'activitat, i les sol·licituds d'autorització de captura en viu s'han de formalitzar en un imprès i adreçar-lo a la direcció general competent en la matèria de medi natural i biodiversitat dins el termini que a tal efecte assenyali la resolució que fixa el nombre màxim de captures. Indica la informació que ha de contenir les sol·licituds (Nom, sexe, DNI, espècies, quantitat i sexe, lloc d'actuació, dates i mètode de captura) a més de informació addicional que verifiquin el sol·licitant com a participant en concursos de cant, afiliat a societats ocellaires i expert en captures i/o maneig d'aquestes espècies d'acord amb les autoritzacions de captura atorgades amb anterioritat.

Article 6: Resolució de les autoritzacions. L'òrgan competent per resoldre les sol·licituds és la persona titular de la direcció general competent en matèria de medi natural i biodiversitat. El termini per resoldre és de dos mesos a comptar des de la data de presentació de la sol·licitud.

Article 7: Contingut i efectes de les autoritzacions excepcionals. Les autoritzacions de captura són personals i intransferibles i hi ha de constar les dates autoritzada, la localització de les àrees, les espècies, el nombre i el sexe que s'autoritza capturar, el mètode a utilitzar i els límits, les mesures de control aplicades i el nombre d'anells corresponents que s'assignen i les fitxes per anotar captures. Les autoritzacions excepcionals de captura faculten els seus titulars a posseir els exemplars capturats per a la cria en captivitat adreçada a l'activitat tradicional de concursos oficials de cant i comporten l'obligació de destinar-los a la cria en captivitat. La resolució que atorga l'autorització comporta la inscripció d'ofici de la persona sol·licitant al Registre de posseïdors d'ocells fringíl·lids creat per l'Ordre AAR/222/2013, de 12 de setembre, de regulació dels fitxers de dades de caràcter personal gestionats pel DAAM.

Article 8: Condicions per a la captura. Es limitarà la captura a les hores de sol, sempre tenir en disposició el DNI i l'autorització administrativa per capturar en viu ocells fringíl·lids, al finalitzar la jornada s'ha de deixar el lloc sense restes de presència ni mètode de captura utilitzat i sempre abans del transport s'anellarà els exemplars capturats i emplenarà la fitxa de captures.

Article 9: Mitjans, sistemes i mètodes de captura. L'únic mètode autoritzat de captura és la xarxa abatible, una per persona autoritzada, i només es poden utilitzar reclams vius (exemplars de les espècies engabiats que amb el cant atrauen les congèneres) i enzes (exemplars que es col·loquen associats a la xarxa abatible). Mantenir tan reclams com enzes en correctes condicions higienicosanitàries i de benestar, amb disponibilitat d'aigua i menjar. EL nombre màxim d'enzes permesos és de 2 per espècie i xarxa abatible en ús. La distància màxima entre els mètodes de captura i els ocellaires és de 80 metres. La distància mínima que hi ha d'haver entre diferents ocellaires que capturen per separat és de 100 metres però pot quedar sense efecte si hi ha un acord mutu entre els dos ocellaires.

Article 10: Període hàbil de captura

- a) Verdum (*Carduelis chloris*): de l'1 de setembre al 15 de novembre.
- b) Cadenera (*Carduelis carduelis*): de l'1 de setembre al 15 de novembre.
- c) Passerell comú (*Carduelis cannabina*): del 15 d'agost al 15 de novembre.
- d) Pinsà comú (*Fringilla coelebs*): del 15 d'agost al 15 de novembre.

Durant els dies hàbils del mes d'agost i setembre només es poden capturar exemplars joves de l'any, els exemplars adults s'han d'alliberar de forma immediata en el lloc de captura, i no poden ser retinguts de cap forma.

Article 11: Anellament. Tots els exemplars d'ocells capturats al medi natural han d'estar anellats amb anelles oficials amb la seva numeració identificadora corresponent, que tindran gravat l'any, la sigla CAT i un número d'ordre. L'anella i l'anotació en el registre constitueixen els elements d'identificació i de garantia de la procedència legal dels exemplars. Els exemplars d'ocells de cria en captivitat també han de ser degudament anellats i tindran gravada la sigla CAT i el número d'exemplar. En el cas d'exemplars que provenguin d'altres comunitats autònomes o de fora de l'Estat, el posseïdor/a n'ha d'acreditar documentalment la procedència, que ha d'incloure el número de l'exemplar d'acord amb el que estigui previst a la normativa en el lloc d'origen.

Article 12: Alliberament d'ocells i ocells que són baixa. Si un cop capturat i anellat un ocell es comprova que les condicions d'aquest no s'ajusten als requeriments d'aptitud per a la cria en captivitat, la persona posseïdora resta obligada a alliberar-lo al medi natural al més aviat possible en perfectes condicions i en qualsevol cas abans del 31 de maig de l'any següent. Si l'estat de l'ocell capturat no li permet la viabilitat al medi natural, s'ha de comunicar immediatament a un centre de recuperació de fauna salvatge del departament competent en matèria de medi natural i biodiversitat, per al seu alliberament posterior.

És obligatori que els ocells que s'alliberin estiguin en perfectes condicions físiques i sanitàries per ser reintroduïts a l'hàbitat natural propi de l'espècie i conservant les característiques genètiques d'aquestes espècies.

Els números de les anelles dels ocells que siguin alliberats o que morin durant el seu manteniment en captivitat han de constar com a baixa en el registre corresponent establert a l'article 7.4.

Article 13: Obligacions de comunicació. Un cop finalitzat el període hàbil de captura i en tot cas abans del 31 de desembre de cada any, les persones autoritzades han de lliurar les fitxes de comunicació normalitzades i emplenades, indicant el nombre, l'espècie i el sexe del total dels ocells capturats i anellats, i retornar les anelles sobrants a la direcció general competent en matèria de medi natural i biodiversitat.

Cada any les persones autoritzades han de comunicar a la direcció general competent en matèria de medi natural i biodiversitat els exemplars d'ocells fringíl·lids nascuts en captivitat, indicant l'espècie i el sexe dels exemplars, amb l'objectiu d'anotar-los al Registre i d'obtenir l'anella corresponent que acrediti la procedència legal de l'ocell. Igualment, les persones titulars d'autoritzacions resten obligades a comunicar pel mateix mitjà les baixes dels ocells que posseeixen causades per l'alliberament de l'ocell o bé per mort, indicant-ne l'espècie, el sexe i el número d'anella.

Article 14: Condicions generals de tinença i de la cria en captivitat. Ocells capturats i mantinguts en captivitat s'han de mantenir en bones condicions higenico-sanitàries i respectant les condicions de benestar animal. S'han de mantenir en locals amb bones condicions ambientals, amb lluminositat natural, ventilació i amb disponibilitat suficient d'aigua i aliment i en el tipus de gàbia que sigui adient en cada moment (hi ha unes mides preestablertes).

La tinença de més de 50 exemplars de diverses espècies o de més de 20 parelles requereix la inscripció al Registre de nuclis zoològics, d'acord amb el previst a l'Ordre de 28 de novembre de 1988, de creació del Registre de nuclis zoològics de Catalunya, i el Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.

Resta prohibida la hibridació dels exemplars d'aquestes espècies d'ocells.

Article 15: Exhibició pública. Requereix que estiguin degudament anellats. Es permet assolellar els ocells de les espècies autoritzades, per a la seva formació en el cant, entenent com a tal el trasllat temporal al medi natural d'aquests exemplars d'ocells capturats amb autorització o dels nascuts en captivitat.

Article 16: Comunicació de les autoritzacions excepcionals a la Comissió Europea.

Article 17: Vigilància i seguiment de l'activitat. Departament competent en matèria de medi natural i biodiversitat ha de realitzar les inspeccions i comprovacions oportunes per tal de controlar l'exercici de l'activitat autoritzada. El Cos d'Agents Rurals vetllarà pel compliment de les condicions establertes en les autoritzacions excepcionals de captura i tinença, i formalitzarà les denúncies corresponents en cas d'incompliment.

L'incompliment del que estableix aquest Decret i, en especial, de les condicions de l'autorització de captura, comporta la retirada cautelar in situ i immediata de l'autorització pels agents de l'autoritat i la inhabilitació per capturar en viu ocells fringíl·lids d'un any a cinc anys.

Aus per la falconeria

En aquest apartat parlarem de la legislació responsable de regular i controlar la tinença d'aus rapinyaires pel seu ús cinegètic en la falconeria. Actualment, el marc normatiu aplicable a aus salvatges es troba constituït pel que estableixen els tractats i la normativa internacionals, la normativa comunitària, la legislació bàsica estatal i la normativa aprovada per la Generalitat de Catalunya en el marc de les seves competències.

En l'àmbit de la normativa comunitària la **Directiva 2009/147/CE, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres**, estableix la prohibició de capturar els ocells salvatges, però, d'acord amb article 9, preveu que els estats membres poden introduir excepcions, si no hi ha una altra solució satisfactòria, entre d'altres motius, per permetre, en condicions estrictament controlades i d'una manera selectiva, la captura, la retenció o qualsevol altra explotació prudent de determinats ocells en petites quantitats.

Existeixen tres documents legislatius que regulen i intervenen en la possessió d'aus rapinyaires per la falconeria a Catalunya. Els documents són els següents:

- *Ordre 3/1990, del 3 de octubre, per la que es regula la pràctica de la falconeria.* (DOGC núm. 1356-19/10/1990).
- *Decret legislatiu 2/2008, del 15 d'abril, pel que s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.* (DOGC núm. 5113-17/4/2008).
- *Llei 42/2007, del 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.* (BOE núm. 299 de 14/12/2007).

A continuació destaquem els punts més rellevants d'aquesta legislació:

L'**Ordre 3/1990, del 3 de octubre, per la que es regula la pràctica de la falconeria**, defineix en l'Article 1 aquesta pràctica "S'entén per falconeria l'ensinistrament, amb finalitat de caçar, d'ocells rapinyaires pertanyents als ordres falconiforms, accipitriforms i strigiforms."

Mentre que en els articles 2 i 3 informa de la creació del **Registre d'aus rapinyaires** per la pràctica de la falconeria, dins del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya; i que qui s'encarrega del registre es el Servei de Protecció i Gestió de la Fauna de la Direcció General del Medi Natural. S'han d'inscriure totes aquelles aus rapinyaires utilitzades en la falconeria i les aus que crien per aquesta finalitat. A aquells que no tinguin inscrits els seus animals en el Registre se'ls poden decomissar.

A l'Article 4 de l'Ordre 3/1990 es parla dels orígens dels animals de falconeria. En un principi, els orígens permesos eren: procedència natural, procedents de centres de recuperació, criades en captivitat i aus importades de l'estranger o portades d'altres comunitats autònomes.

No obstant, la **Llei estatal 42/2007**, del 13 de desembre, del patrimoni natural y la biodiversitat i el **Decret legislatiu 2/2008**, del 15 de abril, pel el qual s'aprova el text refós de la Llei de protecció de los animals, van modificar aquest article declarant il·legal, llevat excepcions, la possessió d'aus rapinyaires destinades a la falconeria de procedència natural. Aquesta modificació va provocar l'anul·lació d'altres articles de l'ordre, concretament del 10 a 21 ja que fan referència a la captura d'aus per falconeria.

Al mateix Article 4 també es determina que els únics animals que es poden vendre són els criats en captivitat i els importats legalment. Així, les aus procedents dels centres de recuperació i les importades il·legalment no són objecte de comerç.

L'Article 5 determina la informació del propietari i de ocell exigits en el Registre. A més, especifica que tots els animals registrats han de portar el número de registre en una anella.

També hi ha altres documents que han de posseir els propietaris d'aus rapinyaires destinades a falconeria. Es el caso del **permís de tinença** que s'especifica a l'Article 6. (En aquest permís cal especificar el número de registro corresponent, les dades personals el propietari i les característiques de l'au, a l'hora que el nom de la societat a la que pertany.) El permís de tinença s'ha de renovar cada 5 anys.

Segons l'Article 7, les aus registrades han de ser ensinistrades i volar lliurement anualment. Si això no es compleix, l'ocell passarà a disposició de la Direcció General del Medi Natural. Qui voli l'ocell ha que ser qui posseeix el permís de tinença, si es cedeix l'animal a una altre persona durant més de dos mesos s'ha de comunicar a la Direcció General del Medi Natural. Segons l'Article 8, s'ha de fer mínim una inspecció anual de cada ocell i/o cada instal·lació.

A l'Ordre 3/1990 també es reflexa el protocol d'actuació davant la pèrdua d'un animal registrat (Article 9), així com els períodes durant els que es pot caçar amb aus de falconeria (Article 22). Els articles del 24 al 29, regulen la pràctica de la **cria en captivitat** d'espècies per la pràctica de la falconeria. Les aus destinades a aquest tipus de cria s'han d'inscriure al registre. A més, s'hauran d'identificar, elles i les seves cries, amb una anella. La persona que les posseeixi haurà de tenir una autorització especial de la Direcció General del Medi Natural. Per aconseguir la autorització, els interessats hauran d'especificar les instal·lacions on es realitzarà la cria i els coneixements que tenen sobre el tema, així com les finalitats d'aquesta. Sense ser aprovada la sol·licitud, els propietaris de les aus no poden començar amb la cria.

Els exemplars utilitzats para la cria son: animals irrecuperables procedents de centres de recuperació, animals capturats per aquesta finalitat i altres exemplar degudament legalitzats. En aquest cas la Llei estatal 42/2007, del 13 de desembre, del patrimoni natural i la biodiversitat i el Decret legislatiu 2/2008, del 15 d'abril, pel que s'aprova el text refós de la Llei de protecció dels animals, no influeixen en aquest aspecte i es permet la captura d'aus per la cria. No obstant, es necessita una autorització per realitzar aquesta acció.

Ja hem anomenat el **Decret legislatiu 2/2008, del 15 d'abril, pel que s'aprova el text refós de la Llei de protecció dels animals**. Aquest decret no regula específicament la falconeria, sinó que te en comte a tots els animals. Per aquest motiu, la referència a la falconeria és mínima; no obstant, molts articles poden aplicar-se a aus destinades a aquest fi.

En el Capítol II del Títol I (Disposicions generals i normes generals de protecció dels animals) d'aquesta Llei, es determinen la Normes generals de protecció dels animals, les quals han de complir també els posseïdors d'aus destinades a la falconeria. Per exemple l'Article 9.2 entre altres disposicions diu: *"S'han de determinar per reglament les espècies d'ocells susceptibles de captura i les condicions i requisits aplicables"*. O l'Article 12.4 que cita: *"Les persones que, en virtut d'una autorització excepcional del departament competent en matèria de medi ambient, puguin capturar de la natura i de ser posseïdores d'exemplars pertanyents a una espècie de fauna salvatge autòctona, ho són en condició de dipositàries. Aquests animals poden de ser tant confiscats com recuperats pel departament competent en matèria de medi ambient i, si escau, alliberats, sense que la persona posseïdora no pugui reclamar cap mena de dret o d'indemnització. En cap cas aquests exemplars no poden de ser objecte de transacció"*.

A l'Article 15 del Decret 2/2008 es fa referència a la necessitat d'identificació d'altres espècies, el que inclou als exemplars d'aus destinats a falconeria.

El Títol V fa referència a la fauna salvatge autòctona i no autòctona la protecció de la qual "es regeix pels tractats i convenis internacionals, la normativa estatal i la comunitària", segons l'Article 26.

Segons l'Article 29, es prohibeix la utilització de xarxes japoneses i trampes tipus cep o ballestes en la captura de animals, de manera que aquests mètodes no poden ser utilitzats en la captura d'ocells destinats a la cria d'aus per la falconeria.

Segons l'Article 31, hi ha zones protegides de fauna salvatge autòctona on no es pot caçar. Són les reserves naturals de fauna salvatge i els refugis de fauna salvatge.

Així mateix, respecte de les espècies de fauna salvatge autòctona protegides, segons l'Article 33.1 es prohibeix la caça, la captura, la tinença, el tràfic o el comerç, la importació i l'exhibició pública, tant d'exemplars vius (adults, cries i ous) com productes. La captura *in vivo* d'aquestes espècies es permet en condicions estrictament regulades per la repoblació, finalitats científiques o reproducció en captivitat, entre altres.

Un article que es refereix específicament a la falconeria és l'Article 36 (*Captura d'ocells per a falconeria*). *"El departament competent en matèria de medi ambient ha de regular la captura d'ocells rapinyaires per a la pràctica de la falconeria."*

Conclusions

Després de la redacció del present treball i les entrevistes realitzades a diferents sectors de la població (*veure annexes*) podem concloure que les lleis i regulacions per a la tinença d'aus és molt extensa però poc coneguda. Aquells que tenen més contacte amb aquest tipus d'espècies, ja sigui perquè en són propietaris com perquè hi treballen, saben de quines lleis es tracten i què requereix legalment la tinença d'aquestes aus, però, per contra, un ciutadà qualsevol no sap pràcticament ni que estan regulades per llei. No obstant, fins i tot aquells qui són propietaris poden ignorar la documentació necessària, com bé ens indica el veterinari especialitzat en aus exòtiques a qui hem entrevistat.

D'altra banda, creiem que hi ha poc coneixement sobre el món de les aus en general a la població, ja que pot ser complicat per a molta gent establir què és una au exòtica i què és una au salvatge i posar-ne exemples.

Mentre fèiem els qüestionaris ens hem trobat amb més d'una persona que relacionava els fringíl·lids amb "mercadillos" o comerços ambulants, fet que els desconcerta quan informem de que la tinença i sobretot la caça d'aquestes espècies ve regulada per la llei. Per aquest motiu, creiem oportú remarcar la necessitat d'informar sobre la il·legalitat d'aquests actes i la importància d'una lluita més estricta en quant a penalitzacions.

En general, doncs, evidenciem una desinformació general que pot anar millorant al llarg dels anys, amb la important tasca d'oferir informació per part del veterinari clínic, que és qui més sovint es trobarà enfront a problemàtiques sobre la tinença d'aquestes espècies.

Annexes

S'ha realitzat un breu qüestionari a diferents sectors de la població per determinar el grau de coneixement sobre el tema de la legislació referent a aus salvatges. El resum dels resultats obtinguts es el següent:

Qüestionari a estudiants de veterinària

1. Què considera per au salvatge? I exòtica?

En general, consideren que totes les aus són animals salvatges excepte les espècies domesticades amb objectius productius com ara les gallines de posta i els broilers. En quant les aus exòtiques, consideren que són aquelles no pròpies del país.

2. És propietari d'una au d'espècie salvatge o exòtica, o en coneix algú que ho sigui? En cas afirmatiu, on l'ha adquirit/on creus que pots adquirir-la?

La majoria coneixen gent que tenen alguna espècie però no saben d'on l'han adquirit. Saben però que en certes botigues es venen diferents espècies d'aus exòtiques.

3. Sap si s'utilitza algun mètode d'identificació o algun registre així com es fa en animals domèstics?

En general no ho saben.

4. Coneix els permisos que s'han de tenir per tal de posseir una au salvatge? En cas afirmatiu, coneix el CITES?

No saben quins permisos han de tenir però si que coneixen el CITES ja que ho han estudiat a l'assignatura d'ètica i legislació.

5. Coneix què són les aus fringíl·lids o aus de cant? En cas afirmatiu coneix el nom comú d'alguna de les 4 espècies usades pel cant? Sap on es poden obtenir? Té constància d'algun tipus de documentació o permisos necessaris per a la tinença?

Saben que són però no coneixen el nom de les espècies. També saben que han de tenir documentació però no quina.

Qüestionari a un propietari d'aus exòtiques

1. Què considera per au salvatge? I exòtica?

Defineixen una au salvatge com una espècie d'au que viu en llibertat i que no ha sigut domesticada.

En canvi, defineixen una au exòtica com una espècie d'au no autòctona de la nostra zona però no implica que visqui en llibertat o sigui domèstica.

2. És propietari d'una au d'espècie salvatge o exòtica, o en coneix algú que ho sigui? En cas afirmatiu, on l'ha adquirit/on creus que pots adquirir-la?

Sí, té una carolina (psitàcid de la família de les cacatues) endèmica d'Austràlia. La va adquirir en un criador especialitzat, tot i que també es poden trobar a botigues d'animals tot i que creu que amb menys garanties.

3. Sap si s'utilitza algun mètode d'identificació o algun registre així com es fa en animals domèstics?

No ho saben.

4. Coneix els permisos que s'han de tenir per tal de posseir una au salvatge? En cas afirmatiu, coneix el CITES?

Si parlem de salvatges autòctones, sap que s'han de tenir permisos. Per exemple diu que coneix un noi que tenia un Duc (*Bubo bubo*) que utilitzava per fer anellament científic de rapinyaires i va haver de demanar permisos per tenir-lo. Coneix el CITES.

5. Coneix què són les aus fringíl·lids o aus de cant? En cas afirmatiu coneix el nom comú d'alguna de les 4 espècies usades pel cant? Sap on es poden obtenir? Té constància d'algun tipus de documentació o permisos necessaris per a la tinença?

Sí. Cardines, lluers, gafarró, pinsà. No sap on es poden obtenir però viu a Cerdanyola i a vegades veu homes al mercat que porten alguns exemplars en gàbies.

Desconeix si s'han de tenir permisos tot i que creu que sí. Creu que s'estava regulant tot aquest tema i que només es podien posseir aus d'un sexe però no recorda quin. Tot i així creu que aquest tema és un problema ja que moltes vegades les persones que s'hi dediquen van pel seu compte a caçar els ocells, normalment mitjançant pràctiques poc adequades com per exemple posant pegament als arbres i esperant que els ocells s'hi quedin enganxats.

Qüestionari a persones no relacionades amb el món veterinari i no propietaris

1. Què considera per au salvatge? I exòtica?

En general, consideren que les aus salvatges són aus no domesticades i que viuen en llibertat.

En quant a les aus exòtiques, creuen que són aquelles que es veuen a la clínica d'exòtics o que el seu origen és el tròpic.

2. És propietari d'una au d'espècie salvatge o exòtica, o en coneix algú que ho sigui? En cas afirmatiu, on l'ha adquirit/on creus que pots adquirir-la?

Aquest grup enquestat no inclou propietaris, però la gent sí coneix propietaris d'aus d'aquest tipus d'espècie i creuen que s'obtenen a tendes d'animals i viadors.

3. Sap si s'utilitza algun mètode d'identificació o algun registre així com es fa en animals domèstics?

En general no ho saben, però creuen que porten anelles perquè n'han vist en ocells per Barcelona.

4. Coneix els permisos que s'han de tenir per tal de posseir una au salvatge? En cas afirmatiu, coneix el CITES?

No ho coneixen però indiquen que se n'informarien donat el moment.

5. Coneix què són les aus fringíl·lids o aus de cant? En cas afirmatiu coneix el nom comú d'alguna de les 4 espècies usades pel cant? Sap on es poden obtenir? Té constància d'algun tipus de documentació o permisos necessaris per a la tinença?

No coneixen el terme "fringíl·lids" però sí saben que ens referim a aus com el canari o la cadenera com a aus de cant. No saben on es poden obtenir ni si s'ha de tenir cap documentació o permís però indiquen que n'han vist als mercats ambulants.

Qüestionari a un veterinari especialitzat en aus exòtiques

1. Què considera per au salvatge? I exòtica?

Una au salvatge es considera tota aquella au que ha nascut en llibertat i que viu en el seu hàbitat natural. Una au exòtica es considera clínicament aquella au que no és autòctona del país sigui o no au salvatge.

2. És propietari d'una au d'espècie salvatge o exòtica, o en coneix algú que ho sigui? En cas afirmatiu, on l'ha adquirit/on creus que pots adquirir-la?

Ara mateix no posseeix cap au exòtica però abans en tenia. Coneix molta gent que posseeix aquest tipus d'espècie. Es poden adquirir a qualsevol lloc, des de establiments d'animals, mercats ambulants, fires especialitzades en termes d'aus o animals exòtics fins a foros per Internet.

3. Sap si s'utilitza algun mètode d'identificació o algun registre així com es fa en animals domèstics? Coneix els permisos que s'han de tenir per tal de posseir una au salvatge? En cas afirmatiu, coneix el CITES?

Amb anellatge i amb número d'identificació de cada animal que es relaciona amb el criador o fins i tot, es poden identificar amb microxips com en el cas de gos i gat. Els animals exòtics que estan inclosos dins el registre CITES han d'estar registrats en el SOIVRE.

4. Coneix què són les aus fringíl·lides o aus de cant? En cas afirmatiu coneix el nom comú d'alguna de les 4 espècies usades pel cant? Sap on es poden obtenir? Té constància d'algun tipus de documentació o permisos necessaris per a la tinença?

És una família d'aus que s'inclou dins dels passeriformes i hi ha diverses espècies que s'usen en captivitat. Moltes d'elles són salvatges i autòctones. S'usen per concursos de cant. Exemples d'aus fringíl·lids:

- Verdum: gènere *Carduellis*
- Cadenera: gènere *Carduellis*
- Canari: espècie *Serinus serinus*
- Pinsà: gènere *Fringilinae*

Les espècies es poden obtenir al "mercat negre", a vegades capturades directament amb mètodes com xarxes o amb pegament amb espart i algunes vegades són criades en captivitat. En aquestes últimes és necessari tenir un certificat de naixement en captivitat.

5. Per experiència personal, us heu trobat amb molts casos d'aus de falconeria o exòtiques que no tenen la documentació adequada? En cas afirmatiu, com procediu?

Si que se n'ha trobat sobretot en el cas de yacos, amazones, alguna àguila de Harris i fins i tot alguna òliba. Arriben a la consulta i el propietari no té o no sap que necessita permisos per tenir aquestes espècies.

Realment, com a veterinaris clínics, creu que en aquest aspecte no tenen cap paper en quant la regulació de la tinença d'aquestes espècies. Els veterinaris clínics velen per la salut de les aus i no són els responsables de la regulació d'aquesta possessió. D'això s'ha d'encarregar SEPRONA per exemple.

La seva responsabilitat és ajudar al propietari a que sàpiga quins aspectes són els més importants per tal de tractar amb aquestes espècies, suggereixen que si porten anella tancada (això vol dir que són criats en captivitat) a que identifiquin l'animal amb el certificat, número d'anella i se'ls hi col·loqui un xip per tal que l'au estigui ben legalitzada tot i no tenir tots els permisos necessaris.

Bibliografia

- *CITES [en línia]*: Suïssa, 2014. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: <http://www.cites.org/>
- *Departament D'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya [en línia]*: Espanya, 2014. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: <http://www20.gencat.cat/portal/site/DAR/menuitem.7fe52f332a72b63053b88e10b031e1a0/?vgnnextoid=e9e0361d78b24110VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=e9e0361d78b24110VgnVCM1000000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>
- *Directiva 92/43/CEE del Consell del 21 de maig de 1992 [en línia]*: Diario oficial de las comunidades europeas, 1992. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: <https://www.boe.es/doue/1992/206/L00007-00050.pdf>
- *Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell del 30 de novembre de 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres [en línia]*: Boletín Oficial del Estado, 2009. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: <http://www.boe.es/buscar/doc.php?id=DOUE-L-2010-80052>
- *Llei 2/2011 de la Protecció d'Animals [en línia]*: Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 2011. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: <http://www.diba.cat/scripts/ftpisa.asp?fnew?cido&dogc/2011/11/20111121/11319102.pdf>
- *Reial Decret 630/2013 del 2 d'agost pel que es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores [en línia]*: Boletín Oficial del Estado, 3 d'agost de 2013. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: <http://www.boe.es/boe/dias/2013/08/03/pdfs/BOE-A-2013-8565.pdf>
- *Reglament (CE) nº 338/97 [en línia]*: Diario Oficial, 2009. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1997R0338:20090610:ES:PDF>
- *Decret legislatiu 2/2008 del 15 d'abril pel qual s'aprova el text refós de la Llei de protecció dels animals [en línia]*: Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 2008. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: http://www20.gencat.cat/portal/site/portaljuridic/template.PAGE/menuitem.d15a4e5dfb99396dc366ec10b0c0e1a0/?javax.portlet.prp_ba5f51819ed19d6c56159f10b0c0e1a0=action%3Dfitxa%26documentId%3D492668
- *ORDRE de 3 d'octubre de 1990 per la qual es regula la pràctica de la falconeria [en línia]*: Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 1990. [Consulta durant octubre i novembre de 2014]. Disponible a: http://www20.gencat.cat/portal/site/portaljuridic/template.PAGE/menuitem.d15a4e5dfb99396dc366ec10b0c0e1a0/?javax.portlet.tpst=ba5f51819ed19d6c56159f10b0c0e1a0&javax.portlet.prp_ba5f51819ed19d6c56159f10b0c0e1a0=action%3Dfitxa%26documentId%3D49315%26mode%3DSingle%26searchId%3D3910924%26language%3Dca_ES&javax.portlet.begCacheTok=com.vignette.cachetoken&javax.portlet.endCacheTok=com.vignette.cachetoken